

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Херсонський навчально-науковий інститут

Кафедра економіки

078109

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора з
навчальної роботи

к.т.н., проф. Дудченко О.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА В ЕНЕРГЕТИЧНОМУ СЕКТОРІ

REGULATORY POLICY IN THE ENERGY FIELD SECTORS

рівень вищої освіти *перший (бакалаврський)*

тип дисципліни *обов'язкова*

мова викладання *українська*

Херсон – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Регуляторна політика в енергетичному секторі» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво спеціальності G3 Електрична інженерія, освітня програма «Енергоефективність та оптимізація ресурсів в електроенергетиці».

«25» серпня 2025 року. – 17 с.

Розробник: Огорь Г. М. – викладач кафедри економіки.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Регуляторна політика в енергетичному секторі» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми

«Енергоефективність та оптимізація

ресурсів в електроенергетиці»

докт. екон. наук, професор _____ І.І. Надточій

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Регуляторна політика в енергетичному секторі» розглянуто на засіданні кафедри економіки

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри _____

 А.В. Руснак

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Регуляторна політика в енергетичному секторі» розглянуто методичною радою ХННІ НУК.

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.

Голова МР ХННІ НУК _____

 О.М. Дудченко

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	6
3. Передумови для вивчення дисципліни.....	6
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	10
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	11
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	13
9. Засоби навчання.....	13
10. Рекомендовані джерела інформації	14

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Регуляторна політика в енергетичному секторі» належить до обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки, складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Освітньою програмою «Енергоефективність та оптимізація ресурсів в електроенергетиці» підготовки бакалаврів передбачено набуття здобувачами вищої освіти знань теоретичних засад поєднання адміністративно-правових та фінансово-економічних методів для регулювання видобутку, виробництва, транспортування та розподілу енергії, принципів і тенденцій державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання в енергетичному секторі.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей. Вона має зв'язок з дисциплінами загального та професійного спрямування та забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти до вивчення навчальної дисципліни «Організація виробництва», а також розробку відповідних розділів атестаційної випускної роботи бакалавра.

Ключові слова: енергетика, регулювання, держава, підприємство, економіка.

Annotation

The educational discipline "Regulatory policy in the energy sector" belongs to the mandatory disciplines of the cycle of general training, compiled in accordance with the educational and professional training program for applicants of the first (bachelor's) level of higher education.

The educational program "Energy efficiency and optimization of resources in electric power" training for bachelors provides for students of higher education to acquire knowledge of the theoretical foundations of the combination of administrative-legal and financial-economic methods for the regulation of extraction, production, transportation and distribution of energy, principles and trends of state regulation of the activities of business entities in the energy sector.

The educational discipline has an interdisciplinary nature and integrates knowledge from other educational and scientific fields. It has a connection with disciplines of general and professional direction and ensures the preparation of higher education applicants for the study of the educational discipline "Production Organization", as well as the development of relevant sections of the bachelor's attestation thesis.

Key words: energy, regulation, state, enterprise, economy.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво	Обов’язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Електронний адрес на сайті ХННІ НУК: http://kb.nuos.edu.ua/Licensing%20and%20accreditation%20specialties/2025%20Energy%20efficiency%20and%20resource%20optimization%20in%20the%20power%20industry_b.html	Спеціальність G3 Електрична інженерія Освітня програма «Енергоефективність та оптимізація ресурсів в електроенергетиці»	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - немає		3-й	3-й
Загальна кількість годин - 120		Лекцій	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5;		45 год.	10 год.
самостійної роботи студента – 5.		Практичні, семінарські	
		30 год.	8 год.
	Лабораторні		
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		45 год.	102 год.
		Індивідуальні завдання: - год.	
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Регуляторна політика в енергетичному секторі» є формування у здобувачів вищої освіти відповідно до освітньої програми таких компетентностей:

1) інтегральну компетентність:

- Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у галузі електричної інженерії під час професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних навичок з електроенергетики, електротехніки та електромеханіки, з урахуванням вимог енергоефективності, надійності, безпеки та сталого розвитку;

2) загальні компетентності:

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній 13 системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя3) професійні компетентності:

ФК17. Здатність розробляти проекти електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного устаткування із дотриманням вимог законодавства, стандартів і технічного завдання.

ФК20. Усвідомлення необхідності постійно розширювати власні знання про нові технології в електроенергетиці, електротехніці та електромеханіці.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення даної дисципліни є дисципліни: «Економічна теорія та економіка України», «Історія України та української культури», «Філософія».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких результатів навчання:

ПР08. Обирати і застосовувати придатні методи для аналізу і синтезу електромеханічних та електроенергетичних систем із заданими показниками.

ПР09. Уміти оцінювати енергоефективність та надійність роботи електроенергетичних, електротехнічних та електромеханічних систем.;

ПР12. Розуміти основні принципи і завдання технічної та екологічної безпеки об'єктів електротехніки та електромеханіки, враховувати їх при

прийнятті рішень.

ПР13. Розуміти значення традиційної та відновлюваної енергетики для успішного економічного розвитку країни.

ПР16. Знати вимоги нормативних актів, що стосуються інженерної діяльності, захисту інтелектуальної власності, охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, враховувати їх при прийнятті рішень.

ПР18. Вміти самостійно вчитися, опанувати нові знання і вдосконалювати навички роботи з сучасним обладнанням, вимірною технікою та прикладним програмним забезпеченням.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи планування діяльності підприємства

Тема 1. Регуляторна політика в енергетичному секторі України як стратегічний напрям державного управління

Регуляторна політика в енергетичному секторі України як стратегічний напрям державного управління, спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, забезпечення енергетичної безпеки та інтеграцію до європейського енергетичного простору. Поєднання адміністративно-правових та фінансово-економічних методів для регулювання видобутку, виробництва, транспортування та розподілу енергії.

Основна література: [1-19] Додаткова література: [1-27] .

Тема 2. Основи методології та організації державного регулювання в енергетичному секторі

Сучасні підходи та принципи державного регулювання енергетики. Основні форми впливу держави на енергетичний розвиток країни. Зміст та класифікація методів. Система органів державної влади та їхні функції у сфері управління енергетикою України.

Основна література: [1-19] Додаткова література: [1-27]

Тема 3. Стратегія енергетичного розвитку держави

Цілі державного регулювання енергетики. Зміст стратегії енергетичного сектору України. Ефективне та справедливе регулювання сфери енергетики.

Основна література: [1-19] Додаткова література: [1-27]

Тема 4. Інституційна реформа та незалежність

Перехід від моделі, де держава є одночасно автором політики, власником і регулятором, до створення незалежних регуляторних органів.

Основна література: [1-19] Додаткова література: [1-27]

Тема 5. Інтеграція з ЄС

Європейські норми та стандарти в енергетиці. Лібералізація ринку електроенергії, синхронізація з ENTSO-E та виконання вимог Четвертого енергопакету ЄС.

Основна література: [1-19] Додаткова література: [1-27]

Тема 6. Енергозбереження та екологія

Регулювання спрямоване на раціональне використання ресурсів, перехід до відновлюваних джерел енергії (зелена енергетика) та зменшення забруднення довкілля. Планування розвитку сектору до 2050 року з акцентом на декарбонізацію.

Основна література: [1-19] Додаткова література: [1-27]

Тема 7. Антикризове управління в енергетичному секторі України

Державне регулювання на енергетичному ринку під час надзвичайних ситуацій яке дозволяє коригувати функціонування енергосистеми. В умовах воєнного стану, складної ситуації в енергосистемі України та відсутності в енергетичних компаній власних ресурсів на відновлення пошкоджень особливої ваги набуває питання залучення інвестиційних ресурсів як національних, так і міжнародних стейкхолдерів. Одним із ключових чинників, які впливають не лише на окупність інвестицій, а й на готовність інвесторів вкладати кошти, є державне регулювання на енергетичному ринку, що забезпечує захист інтересів капіталовкладників.

Основна література: [1-19] Додаткова література: [1-27]

Тема 8. Регіональна енергетична політика

Регіональна енергетична політика: суть, принципи та цілі. Механізм реалізації регіональної енергетичної політики держави. Розвиток розподіленої генерації: Акцент на створенні умов для розбудови локальних джерел енергії для підвищення стійкості громад.

Основна література: [1-19] Додаткова література: [1-27]

Тема 9. Ліцензування та тарифне регулювання в енергетичному секторі України

Контроль за діяльністю суб'єктів господарювання. Встановлення обґрунтованих тарифів на транспортування та розподіл енергії.

Основна література: [1-19] Додаткова література: [1-27]

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем дисципліни	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
		Лекції	Практична робота	Самостійна робота		Лекції	Практична робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Стратегічний напрям державного управління в енергетичному секторі України								
1. Регуляторна політика в енергетичному секторі України як стратегічний напрям державного управління	14	4	4	6	12			12
2. Основи методології та організації державного регулювання в енергетичному секторі	14	6	2	6	14	2		12
3. Стратегія енергетичного розвитку держави	12	4	4	4	14	2		12
4. Інституційна реформа та незалежність	14	6	2	6	16	2	2	12
5. Інтеграція з ЄС	12	4	4	4	14		2	12
Разом за змістовим модулем 1	66	24	16	26	70	6	4	60
Змістовий модуль 2.								
6. Енергозбереження та екологія	15	6	4	5	14		2	12
7. Антикризове управління в енергетичному секторі України	12	4	4	4	12		2	10
8. Регіональна енергетична політика	12	6	2	4	12	2		10
9. Ліцензування та тарифне регулювання в енергетичному секторі України	15	5	4	6	12	2		10
Разом за змістовим модулем 2	54	21	14	19	50	4	4	42
Усього годин	120	45	30	45	120	10	8	102

Примітка. Для студентів заочної форми навчання викладаються оглядові лекції за темами змістових модулів в обсягах відповідно до таблиці.

5.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Регуляторна політика в енергетичному секторі України як стратегічний напрям державного управління	4	
2	Основи методології та організації державного регулювання в енергетичному секторі	2	
3	Стратегія енергетичного розвитку держави	4	
4	Інституційна реформа та незалежність	2	2
5	Інтеграція з ЄС	4	2
6	Енергозбереження та екологія	4	2
7	Антикризове управління в енергетичному секторі України	4	2
8	Регіональна енергетична політика	2	
9	Ліцензування та тарифне регулювання в енергетичному секторі України	4	
Разом		30	8

5.3. Самостійна робота

№ з/п	Вид роботи	Норматив	Кількість годин	
			Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій	1 год. на 1 лекцію	15	15
2	Підготовка до практичних робіт	підготовка до практичних занять – 1-2 год/ 1 заняття	30	15
3	Виконання контрольної роботи	мінімум 15 годин на 1 роботу	-	72
Разом			45	102

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання для всіх видів занять:

- робота з літературою – опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмій і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної освіти;

Методи навчання для лекційних занять:

- лекція – усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованою розумових образів, доведень і узагальнень;

- відеометод – використання відеоматеріалів для активізації наочно-чуттєвого сприймання; забезпечує більш легке засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості;

для практичних занять:

- практична робота – метод поглиблення і закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни та формування вмінь і навичок їх практичного застосування шляхом виконання відповідних сформульованих завдань.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- письмовий контроль результатів навчання;
- усні відповіді на практичних заняттях;
- поточні модульні контрольні роботи у формі тестування (тестовий контроль);
- екзамен.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення здобувача вищої освіти оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного екзамену.

Питома вага заключного екзамену в загальній системі оцінок – **40 балів**. Право здавати заключний екзамен дається здобувачу вищої освіти, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заключного екзамену набирає не менше **60 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки екзамену.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7.1. Форми контролю результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти та їх оцінювання

Практична робота

Бал	Критерії оцінювання
3	Робота виконана у встановлений термін. Здобувач вищої освіти самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
2	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Здобувач вищої освіти наводить потрібні формули. Розв'язує задачу користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки
1	Здобувач вищої освіти складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	Здобувач вищої освіти не розв'язує задачі.

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

7.2. Узагальнюючі результати поточного контролю знань

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Виконання практичних робіт	10 роб. × 3 бали = 30 балів	10 роб. × 3 бали = 30 балів
Поточний модульний контроль	3 МКР × 10 балів = 30 балів	-
Виконання контрольних робіт	-	1 роб. × 30 балів = 30 балів
Всього	60	60

Контрольна робота (для заочної форми)

Бал	Критерії оцінювання
30	Робота виконана у встановлений термін. Матеріал викладено у достатньому обсязі, аргументовано і у правильній послідовності. Використані не тільки рекомендовані джерела інформації, а й новітні, самостійно знайдені у періодичних виданнях та в інтернет-ресурсах. Правильно сформульовані узагальнюючі висновки. Робота достатньо ілюстрована, оформлена акуратно, з дотриманням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти вільно орієнтується в матеріалах.
20	Робота виконана у встановлений термін. Матеріал викладено у достатньому обсязі, логічно. Використані рекомендовані джерела інформації. Правильно сформульовані узагальнюючі висновки. Робота оформлена акуратно, з дотриманням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти орієнтується в матеріалах, у відповідях є неточності.
10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Матеріал викладено у правильній послідовності, але недостатньо повно. Недостатньо використані рекомендовані джерела інформації. Висновки сформульовані формально або не зв'язані з матеріалами роботи. В оформленні роботи є порушення вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти в цілому орієнтується в матеріалах, у відповідях є помилки та неточності.
5	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Матеріал викладено безсистемно, висновки сформульовані формально або відсутні. Робота оформлена неохайно, з порушенням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти слабо орієнтується в матеріалах, у відповідях є помилки.
0	Роботу не виконано

Підсумковий контроль у формі заліку

Підсумковий контроль складається з тестування (2 тестових завдання), відповіді на 2 контрольних питання, 2 практичні завдання.

Тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Відповідь (1 питання – 5 балів)

Бал	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, дає вичерпну, повну відповідь

	на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
4	Здобувач вищої освіти орієнтується у матеріалі, дає не досить повну відповідь на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
3	Здобувач вищої освіти має уявлення про зміст питань, дає не досить повну відповідь на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
2	Здобувач вищої освіти має уявлення про зміст питань, дає нечіткі та неточні відповіді на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
1	Здобувач вищої освіти має уявлення про зміст питань, дає нечіткі та неточні відповіді на поставлені питання, але не дає відповіді на додаткові.
0	Здобувач вищої освіти не орієнтується у матеріалах питання, не може відповісти на додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

№ змістового модуля і теми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
1		2	3	4	5
ЗМ 1	T1	Практична робота № 1	3	Практична робота № 1	3
	T2	Практична робота № 2	3	Практична робота № 2	3
ПМК		Тест № 1	10	-	-
	T4	Практична робота № 3	3	Практична робота № 3	3
	T5	Практична робота № 4	3	Практична робота № 4	3
	T6	Практична робота № 5	3	Практична робота № 5	3
ЗМ 2	T7	Практична робота № 6	3	Практична робота № 6	3
	T8	Практична робота № 7	3	Практична робота № 7	3
	T9	Практична робота № 8	3	Практична робота № 8	3
ПМК		Тест № 2	10	-	-
Підсумковий контроль		залік, в т.ч.	40	залік, в т.ч.	40
		Тестування	10	Тестування	10
		Відповідь	10	Відповідь	10
		Практичні завдання	20		20
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, персональні комп'ютери з підключенням до мережі Інтернет.

При проведенні занять за дистанційною формою навчання використовуються дистанційні платформи й інформаційно-комунікаційні технології (Moodle, Google Classroom, DingTalk, ZOOM Cloud Meetings, Skype, Viber, WeChat, Telegram, соціальні мережі тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації Основна література

1. Природоресурсове право України : навч. посіб. За ред. І. І. Каракаша. Київ : Істина, 2005. 376 с.
2. Кишко-Єрлі О. Б. Інститут правового регулювання використання відновлюваних джерел енергії природоресурсного права України. Часопис Київського університету права. 2010. Вип. 2. С. 251–254.
3. Комарницький В. М. Правові питання використання альтернативних джерел енергії. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2012. № 3. С. 138–145.
4. Григор'єва Х. А. Сонячна енергетика і довкілля: правові гарантії взаємодії. Актуальні проблеми земельного, аграрного, екологічного та природоресурсного права : збірник матеріалів науково-практичної конференції (10.12.2021 р.). За ред. А. П. Гетьмана, М. В. Шульги. Харків : Юрайт, 2021. С. 56–60.
5. Бодак О. Місце альтернативних джерел енергії в системі об'єктів екологічного права України. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 7. С. 57–61.
6. Гоштинар С. Л. Шляхи розвитку законодавства з альтернативних джерел енергії в Україні. Актуальні проблеми земельного, аграрного, екологічного та природоресурсного права : збірник матеріалів науковопрактичної конференції (10.12.2021 р.). За ред. А.П. Гетьмана, М.В. Шульги. Харків : Юрайт, 2021. С. 53–56.
7. Decision of the Council establishing an International Energy Agency of the Organisation of November 15, 1974 № C(74)203/FINAL. URL: <https://iea.blob.core.windows.net/assets/ba8c3ef8-f5b3-45db-86d2-719502e8d4ef/decesionofthecouncil.pdf>
8. Про підписання Спільної декларації про асоціацію між Урядом України та Міжнародним енергетичним агентством : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.07.2022 р. № 601-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-pidpysannia-spilnoi-deklaratsii-pro-asotsiatsiiumizh-uriadom-ukrainy-ta-mizhnarodnym-enerhetychnymahentstvom-i150722-601>
9. Чіпко М. В. Міжнародно-правове регулювання співробітництва держав у сфері використання відновлюваної енергетики : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11. Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса, 2017. 237 с.
10. Питання приєднання України до Статуту Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії (IRENA): указ Президента України від 10.05.2016 р. № 200/2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/200/2016#Text>
11. Remap 2030. Renewable Prospects for Ukraine. URL: https://sae.gov.ua/sites/default/files/ENG%20IRENA_REmap_Ukraine_paper_2015%201304.pdf
12. Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність»: розпорядження

Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 р. № 605-р. Урядовий кур'єр. 08.09.2017. № 167.

13. About IRENA. URL: <https://www.irena.org/aboutirena>

14. Проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про Національний план дій з розвитку відновлюваної енергетики на період до 2030 року». URL: <https://sae.gov.ua/uk/content/elektronni-consultatsii>

15. European Energy Security Strategy. Brussels, 28.5.2014, COM(2014) 330 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex%3A52014DC0330>

16. Про альтернативні джерела енергії: Закон України від 20 лютого 2003 року. Офіційний вісник України. 2003. № 12. Ст. 522. 36 Науковий вісник Ужгородського національного університету ♦ Випуск 56 • 2025

17. Повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акта, – проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії». URL: https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyetsya-proyektzakonu-ukrayini-pro-vnesennya-zmin-do-zakonu-ukrayini-pro-rinok-elektrichnoyi-energiyi?utm_source=chatgpt.com

18. Постанова КМУ від 20 вересня 2024 р. № 1077 Київ Про затвердження Порядку надання гарантії походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою, та Порядку і форми ведення електронного реєстру гарантій походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1077-2024-%D0%BF?utm_source=chatgpt.com#Text

19. Доступ до реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії. URL: https://www.nerc.gov.ua/sferi-diyalnosti/elektroenergiya/garantiyi-pohodzhennya-elektrichnoyi-energiyivirobленоyi-z-vidnovlyuvanih-dzherel-energiyi/dostup-do-reyestru-garantij-pohodzhennya-elektrichnoyi-energiyivirobленоyi-z-vidnovlyuvanih-dzherel-energiyi?utm_source=chatgpt.com

Допоміжна література

1. Копанчук В. О., Омельчук Л. В. Сучасні компаративні аспекти державного регулювання паливно-енергетичного сектору в умовах інноваційного розвитку та безпеки. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 17. С. 131–134. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.17.131>.

2. Ляш О. І., Мазярко І. С. Засади державного регулювання в енергетичній сфері України. Бізнес Інформ. 2014. № 5. С. 43 – 47. URL: https://www.business-inform.net/annotated-catalogue/?year=2014&abstract=2014_05_0&stqa=6&lang=ua.

3. Сабіщенко О. В., Скрипник А. В., Нам'ясенко Ю. О. Енергетичний сектор України: крах чи виживання. Проблеми економіки. 2018. № 1. С. 122–134.

4. Самойленко І. О. Сучасні інноваційно-інвестиційні механізми розвитку енергетичного ринку України. Подільський вісник: сільське господарство,

техніка, економіка. 2018. Вип. 28. С. 264–274. URL: https://journals.pdu.khmelnytskyi.ua/index.php/podilian_bulletin/article/view/254.

5. Собко О. М., Смерека С. Б. Особливості нормативно-правового забезпечення сфери енергозбереження України. Інноваційна економіка. 2021. №. 1-2. С. 34–38. URL: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.1-2.5>.

6. Rajavuori M., Huhta K. Investment screening: Implications for the energy sector and energy security. *Energy Policy*. 2020. Vol. 144. 111646. URL: <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2020.111646>.

7. Conrad B., Kostka, G. Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities? *Energy Policy*. 2017. Vol. 101. 644-648. URL: <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2016.12.016>.

8. Jiang W., Martek I. Political risk analysis of foreign direct investment into the energy sector of developing countries. *Journal of Cleaner Production*. 2021. Vol. 302. 127023. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.127023>.

9. Derkacz A. J., Dudziak A. Savings and investment decisions in the polish energy sector. *Sustainability*. 2021. Vol. 13 (2). URL: <https://doi.org/10.3390/su13020553>.

10. Головнев С., Король Д. Як влаштовано енергосистему України. Спільний спецпроект БізнесЦензор та ДТЕК. URL: <https://projects.censor.net/energy/>.

11. Про ринок електричної енергії : Закон України від 13.04.2017 № 2019-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>

12. КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

13. Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»;
14. Закон України «Про природні монополії»;
15. Закон України «Про ринок електричної енергії»;
16. Закон України «Про ринок природного газу»;
17. Закон України «Про теплопостачання»;
18. Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»;
19. Закон України «Про альтернативні джерела енергії»;
20. Закон України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу»;
21. Закон України «Про трубопровідний транспорт»;
22. Закон України «Про енергетичну ефективність»;
23. Закон України «Про житлово-комунальні послуги»;
24. Закон України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг»;
25. Закон України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу»;
26. Закон України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання»;
27. Закон України «Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення»;

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний вебсайт НКРЕКП <https://www.nerc.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України <https://stat.gov.ua/>
3. Портал відкритих даних <https://data.gov.ua/>
4. Президент України <https://www.president.gov.ua/>
5. Верховна Рада України <https://www.rada.gov.ua/>
6. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
7. Міністерство фінансів України <https://www.mof.gov.ua/uk/>
8. Національний банк України <https://bank.gov.ua/>
9. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини <https://ombudsman.gov.ua/uk/voynenij-stan>
10. European Commission, Maritime Affairs, Facts and figures, [https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/documentation/facts_and_figures_en-](https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/documentation/facts_and_figures_en)
11. Maritime Alliance for fostering the European Blue Economy through a Marine Technology Skilling Strategy, <https://www.projectmates.eu/>
12. European Cluster collaboration Platform <https://www.clustercollaboration.eu/cluster>
13. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського <www.nbuv.gov.ua>.
14. Офіційний сайт Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова. <<http://nuos.edu.ua>>.
15. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України. <nplu.org>.

Розробник

Г. М. Огорь